

OBSAH

Úvod	8
1. Kdo je zbojník?	11
2. Životy známých zbojníků a lupičů	15
Václav Babinský 16 • Juraj Jánošík 18 • Ondráš z Janovic 20 • Oleksa Dobuš 22 • Michal Vdovec 23 • Nikola Šuhaj 24 • Jan Karásek 26 • Jan Janěček 27 • Bavorský Hiesel (Matthias Klostermayer) 28 • Schinderhannes (Johannes Bückler) 29 • Hölzerlips (Georg Philipp Lang) 30 • Jan Jiří Grasel 31 • Srovnání loupežníků podle Kütherovy typologie 32	
3. Sociální zázemí zbojníků a lupičů	37
4. Jak definovat zbojnictví?	45
Kritéria pro definování zbojnictví 45 • Zbojnictví a morální ohledy 47 • Co je sociální protest? 48 • Jakou definici zbojnictví zvolit? 51 • Vhodné označení zbojníka 53	
5. K loupežnické každodennosti	55
Oděv zbojníků a lupičů 55 • Magické praktiky 57 • Jazyk lupičů a zbojníků 59 • Ženy v loupežnických bandách 63	
6. Pověst jako historický pramen	67
Praktické postřehy k analýze pověstí 75	
7. Klasifikace zbojnických a loupežnických postav	79
Zbojnický mytický hrdina 81 • Sociálně loupežnická postava 87 • Kladná zbojnická postava bez sociálních atributů 90 • Záporné a nevyomezené loupežnické postavy 92	
8. Zbojnický mýtus	97
Model zbojnického života 99 • Příběhotvorné prvky 116 • Putovní motivy 123 • Vztah k realitě 130 • Utváření a vývoj tradice 133	
9. Lidová píseň jako historický pramen	137
10. Charakteristika zbojnických a loupežnických písní	153
Karpatská zbojnická píseň 160 • České písně s loupežnickou tematikou 166 • Německé písně s loupežnickou tematikou 168 • Stručné srovnání 171	
11. Obraz loupežnické každodennosti v ústním podání	175
Kdo se dával mezi zbojníky 177 • Loupežné přepady 179 • Bydlení a přezimování 181 • Jídlo 182 • Odívání a zbroj 183 • Magické praktiky 185 • Ženy a loupežníci 186 • Srovnání s nefolklorními prameny 187	
12. „Zbojnická ideologie“ v ústním podání	191
13. Literární obraz šlechtného loupežníka	205
14. Zbojník před soudem historiků	215
Shrnutí a zobecnění 224 • Komentáře a kritické poznámky 227	
15. Přesahy a proměny zbojnické tradice a jejího zkoumání	231

Závěr	239
<i>Rozdíly v charakteru zbojnické a loupežnické tradice v jednotlivých oblastech</i>	240
• <i>Vysvětlení rozdílů mezi zkoumanými oblastmi</i>	249
• <i>Závěrečné poznámky ke zbojnictví a zbojnické či loupežnické tradici</i>	254
Přílohy	257
<i>Úvodní poznámka</i>	258
• <i>I. Pověsti</i>	261
• <i>II. Písně</i>	309
• <i>III. Katalog pověstí o vybraných zbojnicích a loupežnicích</i>	381
• <i>IV. Poznámka k použitým pramenům</i>	463
Poznámky	469
Prameny a literatura	485
Seznam tabulek, grafů, obrázků a map	494
Summary	496

Přílohy

Úvodní poznámka	258
I. Pověsti	261
A. Pověsti o nejslavnějších zbojnicích a loupežnicích	261
B. Pověsti o dalších postavách	289
a) Německá oblast	289
b) Česká oblast mimokarpatská	294
c) Karpatská oblast	296
II. Písňe	309
a) Německá oblast	309
b) Česká oblast mimokarpatská	326
c) Karpatská oblast	337
Poznámky k ukázkám pověstí a písní	369
Seznam ukázek pověstí a písní	378
III. Katalog pověstí o vybraných loupežnicích a zbojnicích	381
Ediční poznámka ke katalogu	381
A. Schinderhannes	384
B. Paulus	390
C. Jan Karásek	393
D. Jan Jiří Grasel	398
E. Václav Babinský	404
F. Ondráš z Janovic	409
G. Juraj Jánošík	419
H. Michal Vdovec	436
I. Oleksa Dovbuš	445
Údaje ke statistikám	460
IV. Poznámka k použitým pramenům	463